

Innhold

Forord.....	5
1. Innledning.....	11
2. Merverdiavgiftens formål og sentrale hensyn	19
2.1 Innledning.....	19
2.2 Kostnad for sluttbrukere, ikke avgiftssubjekter	20
2.3 Nøytralitet og samfunnsøkonomisk effektivitet	23
2.4 Andre sentrale hensyn.....	25
2.4.1 Provenyhensynet.....	25
2.4.2 Administrative og retstekniske hensyn mv.	26
2.4.3 Gjensidighet- og selvstendighetsprinsippet	27
2.4.4 Symmetribetraktninger	29
2.4.5 Risiko for avgiftstilpasninger.....	29
2.4.6 Subsidiert av avgiftsfri aktivitet.....	30
3. Metode	31
3.1 Innledning.....	31
3.2 Enkelte særlige metodespørsmål	32
3.2.1 Betydningen av lovens ordlyd.....	32
3.2.2 Betydningen av Skatteetatens uttalelser og praksis	34
a. Vekt etter rettskildeprinsippene.....	34
b. Endring av praksis i avgiftssubjekters disfavør	37
c. Særlig om skattekontorenes metodebruk	38
d. Skatteklagenemndas uavhengige stilling	41
3.2.3 Betydningen av reelle hensyn	41
3.2.4 Bruken av EU-retten som opplysnings- og inspirasjonskilde	42
4. Grunnleggende om fradragsretten innen EU	47
4.1 Innledning.....	47
4.2 Avgiftspliktige personer.....	48
4.3 Økonomisk aktivitet	50
4.3.1 Innledning	50
4.3.2 Formålet må være å oppnå omsetning, men ikke overskudd	50
4.3.3 Varig økonomisk aktivitet	51

4.3.4	Kravet til aktivitet	52
4.3.5	Omsetning utenfor økonomisk aktivitet	55
4.3.6	Oppstart og avvikling av økonomisk aktivitet	56
4.4	Tilknytningsvurderingen, transaksjons- og virksomhets- perspektiv	57
4.4.1	Innledning	57
4.4.2	Anskaffelser til konkrete avgiftspliktige transaksjoner og generalomkostninger.....	59
5.	Generelt om tilknytningsvilkåret i norsk rett	62
5.1	Innledning.....	62
5.2	Den registrerte virksomheten.....	64
5.2.1	Innledning	64
5.2.2	Hva vil det si at virksomheten er registrert?.....	68
5.2.3	Aktivitet innen den avgiftspliktige virksomheten og selvstendige aktiviteter.....	69
a.	Innledning.....	69
b.	Det alminnelige tilknytningskravet for avgiftsplikt	70
c.	Avgiftssubjekters unntatte omsetninger uten tilknytning til unntatt virksomhet	76
d.	Omsetningsaktiviteter og oppfølgingsaktiviteter .	78
e.	Ytelser av kulanse.....	80
5.2.4	Oppstart av virksomhet	80
5.2.5	Betydningen av fellesregistrering (fellesregistrerings- perspektivet)	83
a.	Innledning.....	83
b.	Fellesregistreringsperspektivet	84
c.	Kostnader til kjøp og salg av selskaper inn og ut av fellesregistrering.....	86
5.3	Tilknytningskravet.....	91
5.3.1	Innledning	91
5.3.2	Anskafferens formål	93
5.3.3	Formålet på anskaffelsestiden – tidsperspektivet.....	97
5.3.4	Ett formål, to konkurrerende formål og delt formål ...	101
a.	Innledning.....	101
b.	Samme vurderingstema, ulik anvendelse.....	101
c.	Sekundær bruk og ubetydelig bruk	104
d.	Kort om skille mellom bruk og annen betydning..	106
e.	Én fellesanskaffelse eller flere (del)anskaffelser.....	107
5.3.5	Konkurrerende formål – sterkest eller nærmest tilknytning?	109
a.	Innledning.....	109
b.	Betydningen av nærhet i årsakskjeden.....	109
c.	Aktivitet uten egenverdi	110

	d. Kan omsetning mot vederlag i penger mangle egenverdi?.....	112
6.	Analyse av typetilfeller.....	114
6.1	Innledning.....	114
6.2	Anskaffelser til bruk i omsetningsaktivitet.....	115
6.3	Anskaffelser til bruk for oppfølgingsaktiviteter	117
6.3.1	Innledning	117
6.3.2	Avviklingskostnader.....	117
6.3.3	Anskaffelser for å etterleve lover, etiske standarder eller ivareta samfunnsansvar.....	120
6.3.4	Tvistekostnader	122
6.3.5	Konsekvenser av straffbare forhold	125
6.4	Bedriftsøkonomisk motiverte anskaffelser	127
6.4.1	Innledning	127
6.4.2	Kostnader til å ta opp banklån mv.	127
6.4.3	Kostnader til emisjoner.....	129
6.4.4	Kostnader for å spare kostnader	129
6.4.5	Kostnader for å bygge omdømme eller profilere varemerke	130
6.4.6	Kostnader til gjennomføring av utbytteutdeling.....	132
6.5	Tilleggsytelser av kulanse	133
6.5.1	Innledning	133
6.5.2	Kort om ytelser av kulanse innen EU	134
6.5.3	Skille mellom ytelser av kulanse og utdelinger i reklameøyemed	135
6.5.4	Hvor langt går fradragretten ved anskaffelser til kulanse?.....	136
6.6	Omsatte tilleggssytelser som omfattes av lovens unntak	139
6.6.1	Innledning	139
6.6.2	Loen Skylift-dommen	141
6.7	Anskaffelser til avgiftssubjekters virksomhet i utlandet	144
6.8	Transaksjonskostnader ved erverv og omsetning av forretningseiendom	146
6.8.1	Innledning	146
6.8.2	Lovens system for anskaffelser til forretningseiendom.	148
6.8.3	Erverv av forretningseiendom – betydningen av særlig investeringsselement	149
	a. Innledning.....	149
	b. Ulike formål for ulike deler.....	150
	c. Hele eiendommen er til bruk i virksomheten, men bare for en tid	152
	d. Eiendommens verdi overstiger klart virksomhetens nytte	153

INNHOOLD

6.8.4	Kostnader til omsetning av forretningseiendom	154
a.	Innledning.....	154
b.	Analyse og kritikk av HR-2021-2025-A Siemens..	155
c.	Sammenhengen med justeringsreglene.....	165
d.	Omsetning av forretningseiendom som har stått lenge ubrukt.....	166
e.	Kostnader som har sammenheng med omsetning, men ikke er typiske transaksjonskostnader	167
6.9	Kostnader til kjøp og salg av virksomhet.....	170
6.9.1	EU-retten	170
6.9.2	Norsk rett	171
6.10	Kostnader til erverv, forvaltning og omsetning av datterselskaper	175
6.10.1	Innledning	175
6.10.2	Erverv, forvaltning og omsetning av datterselskaper i og utenfor aksjeeiervirksomhet.....	177
6.10.3	Kostnader til erverv, omsetning og forvaltning av datterselskaper som er rene økonomiske investeringer	179
a.	EU-retten	179
b.	Norsk rett.....	180
6.10.4	Kostnader til erverv, forvaltning og omsetning av datterselskap i kundeforhold.....	183
a.	Innledning.....	183
b.	EU-retten	184
c.	Norsk rett.....	190
6.10.5	Kostnader til erverv, forvaltning og omsetning av datterselskap med andre (synergi)effekter for morselskapet.....	195
a.	Innledning.....	195
b.	EU-retten	195
c.	Norsk rett.....	196
7.	Avslutning	202
	Litteratur	205
	Digitale kilder.....	207
	Forarbeider	208
	Forvaltningsuttalelser.....	208
	Stikkord	213